

**Előterjesztés**  
**a Képviselő-testület 2015. május 28-án tartandó ülésére**

Tárgy:            Javaslat a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló rendelet megalkotására

Előterjesztő:    dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző

Előkészítő:     dr. Váliné Antal Mária címzetes főjegyző

Véleményező:    Humánfeladatok és ügyrendi bizottság  
                    Pénzügyi és gazdasági bizottság

Ikt.sz.:          2174-5/2015.

Mell.:            rendelet-tervezet

**Tisztelt Képviselő-testület!**

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 51. § (4) bekezdése felhatalmazást adott 2012-ben a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek, hogy rendeletben határozzák meg a tiltott, közösségellenes magatartásokat, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni közigazgatási bírság kiszabásának szabályait.

Az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozata az Mötv. fenti bekezdését alkotmányellenesség miatt megsemmisítette 2012. november 15-ei hatállyal.

Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában rögzíti a helyi önkormányzat azon jogát, hogy a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkosson.

Az Mötv. 8. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzat alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

Az Mötv. 8. § (2) bekezdése, valamint a 143. § (4) bekezdés d) pontja – amely 2013. január 1-jétől lépett hatályba – felhatalmazza a helyi önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

A hatályos szabálysértési törvény, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, viszonylag szűk körben szabályozza a lakossági együttélést zavaró, sértő magatartásformákat, a közterületek rendjét. A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő rendelkezéseket tartalmazó rendelet megalkotásával a lakosság nyugalma zavaró magatartások szankcionálhatók, amely elősegíti a jogkövető magatartás érvényesülését.

A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartások általában az egyéb önkormányzati rendeleteinkben tilalmazott olyan tevékenységeket vagy mulasztásokat fogják át, melyekkel korábban szabálysértési eljárást kezdeményezhettünk, de 2012. április 15.-e óta az ilyen típusú szankcionálásra nincs lehetőségünk a szabálysértési törvény rendelkezései értelmében. A rendelet alkalmazásában a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás az a tevékenység vagy mulasztás, amely bűncselekménynek vagy szabálysértésnek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, a rendeletben a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartásként határoz meg.

A rendeletben a különböző közösségellenes magatartások jogkövetkezményeit a Képviselő-testület – igazodva a jogsértő személyéhez, a jogsértés jellegéhez – differenciáltan állapíthatja

meg. A közigazgatási eljárásban kiszabott bírság legalacsonyabb összege 10.000 Ft, legmagasabb összege egyes különböző tilalmazott magatartások vonatkozásában természetes személy esetében 100.000, illetve 150.000 Ft, jogi személy esetében 1.000.000 Ft. Egyes tilalmazott magatartások esetében helyszíni bírság kiszabására is lehetőség van, melynek legalacsonyabb összege 5.000 Ft, legmagasabb összege 50.000 Ft.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a rendelet célja elsősorban a közrend, köznyugalom biztosítása, és nem a bevételszerzés, forrásnövelés. Ennek megfelelően a kezdeti időkben próbálunk a lakosság segítségére lenni a rendelet alkalmazásában, igyekszünk a rendelet előírásait minél szélesebb körben ismertetni, és lehetőség szerint csak akkor kiszabni bírságot, amikor ezt feltétlenül szükségesnek tartjuk.

Az Möt. 41. § (4) bekezdése alapján a képviselő-testület hatásköreit – többek között – a jegyzőre ruházhatja át. E jogszabályi lehetőségre figyelemmel a javaslat szerint a közösségi együttélés alapvető szabályait megsértő magatartások esetén az I. fokú önkormányzati hatáskör címzettje a jegyző. Ez esetben másodfokú hatóságként a Képviselő-testület jár el.

Az eljárás lefolytatására és a bírság kiszabására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a rendelet-tervezetben foglalt eltéréssel, mivel e magatartások miatti eljárások önkormányzati hatósági ügynek minősülnek.

A közigazgatási bírság kiszabása a Ket. 94/A. §-ában foglalt eljárásjogi szabályok alapján történik, mely tartalmazza az eljárás során alkalmazandó főbb szabályokat és a bírság kiszabása során figyelembe veendő tényezőket, így különösen a jogsértéssel okozott hátrányt, annak megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, az okozott hátrány visszafordíthatóságát, a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértő állapot időtartamát, a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát, a jogsértést elkövető együttműködő magatartását, az elkövetett jogsértés gazdasági súlyát.

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás miatti bejelentést bárki megteheti, ugyanakkor az eljárás kizárólag hivatalból indítható, amely akkor sem minősül kérelemre indult eljárásnak, ha azt természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jelenti be.

A Ket. értelmében, ha törvény vagy önkormányzati rendelet lehetővé teszi, azoknál a jogsértéseknél, amelyek esetében közigazgatási bírság kiszabásának van helye, - a 94. §-ban foglalt előírások keretei között - a hatóság helyszíni bírságot szabhat ki, ha a helyszíni intézkedés alkalmával az ügyfél a jogsértést teljes mértékben elismeri.

A helyszíni bírság kiszabását megelőzően az ügyfelet tájékoztatni kell arról, hogy ha a jogsértést elismeri, a helyszíni bírság kiszabásáról szóló döntést a hatóság a helyszínen közli vele. A döntés indokolásában elegendő az ügyfélnek a jogsértés elismeréséről szóló írásbeli nyilatkozatát rögzíteni az ügyfél aláírásával együtt.

Ha az ügyfél a jogsértést nem ismeri el, a hatóság köteles hivatalból megindítani a hatáskörébe tartozó eljárást és erről az ügyfelet a helyszínen értesíti a rendelkezésre álló adatok közlésével.

Ha az ügyfél a jogsértést elismeri, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.  
A pénzbírság mértékét ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság, illetve százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság összegében javaslom meghatározni.

Szükségesnek tartom a hatályba léptető rendelkezések között rögzíteni, hogy előírásait csak a rendelet hatályba lépését követően elkövetett közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése esetén lehet alkalmazni.

A rendelet-tervezetet a képviselő-testület által történő tárgyalását megelőzően társadalmi vitára bocsátottuk, az érintett szervek véleményének megismerése érdekében. Az előterjesztés készítésének időpontjáig Polgár Rendőrőrs őrsparancsnokától érkezett vélemény, melyben kifejti, hogy a rendelet-tervezet megfelelően átfogja azokat a lakossági együttélést zavaró, sértő magatartásformákat, amelyeknek egy része a közrendre, közbiztonságra, a lakosság szubjektív biztonságérzetére is negatív hatással lehet. A rendőrség teljes mértékben támogatja a rendelet elfogadását.

Előzetes hatásvizsgálat (a jogalkotásról szóló 2010 évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

1. Társadalmi hatások: A szabálysértési tényállások meghatározásával, azok rendeletben történő szabályozásával javulhat a közrend, közbiztonság, hiszen megteremtődik a szankcionálás lehetősége, ami visszatartó erőt jelenthet.
2. Gazdasági, költségvetési hatások: A rendelet alapján kiszabható közigazgatási bírság önkormányzatot megillető bevétel.
3. Környezeti, egészségügyi következmények: A környezeti és egészségügyi következmény a rendelet köztisztaság fenntartásával kapcsolatosan rendelkezései vonatkozásában realizálható. A közvetlen szankcionálás lehetősége megkönnyíti a jogkövető magatartás ösztönzését.
4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: Az önkormányzati rendeletben foglalt közösségi együttélés szabályaiba ütköző magatartásokkal kapcsolatos eljárások lefolytatása a Műszaki Irodán valósul meg, ami várhatóan a közterület-felügyelő munkakörének bővítésével fog járni.
5. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: A Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontja felhatalmazása alapján az önkormányzatnak rendeletalkotási lehetősége van. Mivel ez csupán lehetőség a rendelet alkotás elmaradásának a kormányhivatal részéről történő törvényességi következménye nincs. Azonban a rendelet alkotás elmaradása esetén szankcionálás nélkül maradnak a korábban az egyes önkormányzati rendeletekben meghatározott kötelezettségek, mulasztások és a közösségi együttélést sértő magatartások.
6. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti és pénzügyi feltételek: A személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, javaslatokkal való kiegészítésére és a rendelet-tervezet elfogadására.

Polgár, 2015. május 12.

**Tisztelettel:**

**dr. Váliné Antal Mária**  
címzetes főjegyző

**Polgár Város Önkormányzat**  
**Képviselő-testületének**  
**../..... (.....) önkormányzati rendelet-tervezete**  
**a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának**  
**jogkövetkezményeiről**

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, valamint Polgár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2014. (X. 27.) önkormányzati rendelet 5. számú mellékletében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Polgár Város Önkormányzatának Humánfeladatok és ügyrendi bizottsága, valamint Pénzügyi és gazdasági bizottsága véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

**1. Általános rendelkezések**

**1. §**

A rendelet hatálya kiterjed minden 14. életévét betöltött természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki Polgár közigazgatási területén e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el.

**2. §**

- (1) E rendelet alkalmazásában közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás az a tevékenység vagy mulasztás, illetve jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, azt sérti, vagy veszélyezteti, és amelyet Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) e rendeletében közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásnak minősít.
- (2) A rendelet azon magatartási szabályok megsértése esetén nem alkalmazható, amelyeket magasabb szintű jogszabály bűncselekménynek vagy szabálysértésnek minősít, vagy a tevékenység, mulasztás, vagy jogellenes állapot fenntartása esetére más jogszabály közigazgatási bírság alkalmazását írja elő.

**2. Az Önkormányzat tulajdonában lévő köztemetők rendjének megszegése**

**3. §**

- (1) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki a köztemetőben végzendő munkát úgy végzi, hogy
  - a) a köztemető üzemeltetőjének engedélyét nem szerzi be,
  - b) az sérti a hozzátartozók kegyeleti érzéseit,
  - c) az akadályozza az elhunyt elbúcsúztatását, vagy
  - d) befejezését követően az eredeti állapotot nem állítja vissza.
- (2) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki

- a) a köztemető területén – az erre a célra kijelölt hely kivételével – temetkezési szolgáltatásra utaló reklámot és hirdetőtáblát az üzemeltető engedélye nélkül helyez el,
- b) a köztemetőben a sírokat, az azokon lévő tárgyakat, a síremlékeket, a növényzetet, a tájékoztató táblákat, az épületeket és egyéb tárgyakat beszennyez,
- c) a köztemető területén hulladékot nem az arra kijelölt helyen helyez el,
- d) a köztemető területén olyan tárgyakat helyez el, vagy növényzetet ültet, melyek meghaladják, vagy várhatóan meg fogják haladni a sírhely méreteit,
- e) a köztemető területén padokat, ülőhelyeket engedély nélkül helyez el,
- f) a köztemető területén a kegyeleti gyertya és mécses gyújtás kivételével égetési tevékenységet végez, tüzet rak, vagy
- g) a köztemetőbe – vakvezető kutya kivételével – állatot visz be.

### **3. A helyi környezet védelmére vonatkozó szabályok megszegése**

#### **4. §**

Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki

- a) olyan tüzelőanyagot éget el, ami egészségre ártalmas égéstermék kibocsátó anyagot – háztartási szilárd hulladékot, veszélyes hulladékot, műanyagot, gumit, vegyszert, festéket, tűz és robbanásveszélyes anyagot – tartalmaz,
- b) a szabadban ipari eredetű, vagy kommunális hulladékot éget.

#### **5. §**

Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki avart és kerti hulladékot közterületen, vagy olyan helyen éget, ahol az égetés környezeti kárt okoz, vagy az emberi egészséget veszélyezteti, illetve nem az önkormányzat rendeletében meghatározott időszakban végzi.

### **4. Közterületek rendjének megszegése**

#### **6. §**

- (1) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki a közterületen
  - a) törmeléket lerak, tárol,
  - b) engedély nélkül építési munkát végez,
  - c) díszburkolattal ellátott területeken – a városi rendezvény naptárban meghirdetett program kivételével - gépjárművel várakozik, megáll, valamint áthajt,
  - d) utcabútort, berendezést rendeltetés ellenesen használ, helyéről elmozdít. Utcabútornak minősül: pad, virágtartó, kerékpártároló, hulladéktároló, korlát, irányjelző-, információs tábla.
- (2) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki
  - a) falragaszt helyez el a műemléki védetség alatt álló épület, a helyi védelem alatt álló épületek falára, köztéri szoborra, padokra, elektromos- és jelzőtáblákra, illetőleg a forgalom szabályozására vagy védelmére, szolgáló berendezésekre, úttartozékokra, továbbá autóbuszvárókra,
  - b) egyéb épület falán, kerítésen falragaszt az ingatlan tulajdonosának hozzájárulása nélkül helyez el,
  - c) az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokon, hirdető berendezéseken falragaszokat helyez el,

d) mozgatható reklámtáblát a hirdetett üzlet előtt, annak nyitvatartási ideje után helyez el közterületen, a közterület használati engedélytől eltérő módon.

## 7. §

- (1) Községi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki
- a) a közterületek használatának rendjéről szóló 2/2014. (I. 31.) önkormányzati rendelet szabályait megszegve nem szerzi be a rendelet 4. § (3) bekezdésben meghatározott esetekben a közterület használati engedélyt,
  - b) közterületen szeszesített fogyaszt,
  - c) az általa használt, illetve tulajdonát képező ingatlan hosszú időn keresztül nem műveli meg, nem tartja rendben és a gyomtól, gáztól hatósági felszólítás után sem tisztítja meg, továbbá az a használó vagy tulajdonos, aki belterületi ingatlanán hulladék tárolásával a rovarok, rágcsálók elszaporodását elősegíti,
  - d) a tulajdonában vagy használatában álló ingatlanal közvetlenül érintkező járdaszakasz, a járdaszakaszok melletti nyílt árok és annak műtárgyai, valamint a járdához tartozó folyókák, víznyelő rácsok funkciójának megfelelően folyamatos tisztántartásáról, hó és síkosság elleni védekezésről nem gondoskodik,
  - e) a gyalogos és a közúti forgalmat akadályozó módon helyez el hórakást, vagy bármilyen más anyagot, tárgyat,
  - f) a beépített, illetve beépítetlen belterületi ingatlan előtti járdán, illetve mellette nőtt gázt nem irtja, a kinyúló ágak és bokrok nyeséséről nem gondoskodik.
- (2) Községi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít az, aki
- a) közterületen és zöldfelületen olyan tevékenységet folytat, vagy olyan magatartást tanúsít, amely mások nyugalma, pihenését zavarja,
  - b) a közterületen ültetett lágyszárú növényeket engedély nélkül letépi, fák, bokrok ágait, gallyait tördeli, csonkítja, közterületen faszárú növényt engedély nélkül kivág,
  - c) az élő fákon hirdet, reklámhordozót kifüggeszt,
  - d) gépjárművel a zöldterületen közlekedik, parkol,
  - e) az idejélmúlt hirdetményt, plakátot hatósági felszólítás után sem távolítja el,
  - f) alkalmi jelleggel igénybe vett közterületen és környékén keletkezett hulladékot nem gyűjti össze,
  - g) a közterületi játszótéren 14 éven aluli gyermekek számára elhelyezett játszótéri eszközöket rendeltetésellenes módon igénybe vesz,
  - h) közkifolyót nem háztartási vízszükséglet kielégítése céljára engedély, illetve hozzájárulás nélkül igénybe vesz,
  - i) a közterületen kialakított csobogót rendeltetésétől eltérő tevékenységre használja (vizébe lép, abban fürdik, mosakodik vagy bármit mos, vagy annak vizét beszennyezi),
  - j) a közterületen levő WC-t rendeltetésétől eltérően használja.

## 8. §

A községi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az, aki a helyi címer és zászló alapításáról és használatának rendjéről szóló 15/2014. (VIII. 1.) önkormányzati rendelet szabályait megszegve

- a) a város címerét vagy zászlóját jogosulatlanul használja fel,
- b) a város címerét vagy zászlóját a használatra vonatkozó engedélytől eltérő módon állítja elő illetve hozza forgalomba,
- c) aki a „Polgár” nevet, vagy annak bármely toldalékos formáját engedély nélkül vagy engedélyben meghatározott előírásokat megszegve használja.

## 5. Eljárási szabályok és jogkövetkezmények

### 9. §

- (1) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetése miatt induló eljárás lefolytatása tekintetében a Képviselő-testület a hatáskör gyakorlását első fokon a jegyzőre ruházza át.
- (2) A Polgári Polgármesteri Hivatal erre feljogosított ügyintézői, valamint a közterület felügyelő végezhetik az eljárási cselekményeket, ellenőrizhetik a rendeletben foglalt betartását.
- (3) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás miatt közigazgatási hatósági eljárást hivatalból, a hatóság észlelése alapján kell lefolytatni, ide értve bármely szervezet vagy személy bejelentése alapján történő tudomásszerzést is.
- (4) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetése miatt induló eljárás lefolytatására – az e rendeletben foglalt eltérésekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szabályait kell alkalmazni.
- (5) Nem indítható közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás megállapítására eljárás, ha a jogsértő magatartásnak az eljárásra jogosult hatóság tudomására jutásától számított harminc nap, vagy az elkövetéstől számított hat hónap eltelt. A hat hónapos határidő kezdő napja
  - a) az a nap, amikor a jogsértő magatartás megvalósul,
  - b) jogellenes állapot fenntartása esetén az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.
- (6) A 14. életévét betöltött, de 18. életévét be nem töltött személlyel (továbbiakban: fiatalkorú) szemben közigazgatási bírságot vagy helyszíni bírságot csak abban az esetben lehet kiszabni, ha önálló jövedelemmel rendelkezik, vagy amennyiben az önálló jövedelemmel nem rendelkező fiatalkorú annak megfizetését vállalja.

### 10. §

- (1) A rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályait megszegő elkövetővel szemben ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság, illetve százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki.
- (2) A kiszabásra kerülő helyszíni bírság vagy közigazgatási bírság mértékének meghatározása az eset összes körülményének figyelembevételével történik.
- (3) A közigazgatási bírságot a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetni az önkormányzat költségvetési számlájára.
- (4) A figyelmeztetés alkalmazásával a hatáskör gyakorlója, vagy a nevében eljáró személy (szerv) felhívja a közösségi együttélés alapvető szabályát megsértő elkövető figyelmét, hogy a jövőben tartózkodjon a közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértésétől.

### 11. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás miatt a közigazgatási hatósági eljárás bejelentés, vagy a hatóság részéről eljáró személy észlelése alapján, hivatalból indul.

A közigazgatási hatósági eljárás

- a) valamely cselekménnyel megvalósuló közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás esetén a cselekmény elkövetésétől,
- b) mulasztásban megnyilvánuló közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás esetén a jogszerű teljesítésre nyitva álló határidő lejártától,
- c) jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás esetén a jogellenes állapot észlelésétől számított 6 hónapon belül indítható meg.

## **6. Záró rendelkezések**

### **12. §**

(1) Ez a rendelet 2015. június 1-jén lép hatályba.

(2) Rendelkezéseit a hatályba lépést követően elkövetett, a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások esetén kell alkalmazni.

Polgár, 2015. május 28.

**Tóth József**  
polgármester

**dr. Váliné Antal Mária**  
jegyző